

Roll No. 80.25.669536

808

[Graph Paper]

Total No. of Questions : 16]

[Total No. of Printed Pages : 22

ANNUAL EXAMINATION SYSTEM

VIII

2325

MATHEMATICS

(Punjabi, Hindi and English Versions)

(Morning Session)

Time allowed : 3 hours

Maximum marks : 80

(Punjabi Version)

- ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 808 ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।
- (ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 16 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।
- (iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
- (iv) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।
- (v) ਭਾਗ-ਓ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਤੋਂ 3 ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਵਿੱਚ 16 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 1-1 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਵਿੱਚ 7 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਹੀ/ਗਲਤ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਵਿੱਚ 7 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਵਾਲੇ 1-1 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ ।
- (vi) ਭਾਗ-ਅ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 7 ਤੱਕ 2 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਨ ।
- (vii) ਭਾਗ-ੲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਤੋਂ 13, ਤੱਕ 4 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ 3 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ ।
- (viii) ਭਾਗ-ਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਤੋਂ 18 ਤੱਕ 6 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ ।
- (ix) ਜਿਊਮੈਟਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ।
- (x) ਕੈਲਕੁਲੇਟਰ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ।
- (xi) ਗ੍ਰਾਫ਼ ਪੇਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ।

1. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ 1 ਅੰਕ ਹੈ । 16×1=16

(i) $\frac{2}{3}$ ਦਾ ਜੋੜਾਤਮਕ ਭਤਸਮਕ ਹੈ :

(ੳ) 0

(ਅ) $-\frac{2}{3}$

(ੲ) $\frac{3}{2}$

(ਸ) $-\frac{2}{-3}$

(ii) ਜੇ $-\frac{5}{8} \times \frac{4}{7} = \frac{4}{7} \times \left(-\frac{5}{8}\right)$ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਕਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਗੁਣ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ?

(ੳ) ਬੰਦ ਗੁਣ

(ਅ) ਕ੍ਰਮ ਵਟਾਂਦਰਾ ਗੁਣ

(ੲ) ਸਹੀਚਾਰਤਾ ਗੁਣ

(ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

(iii) ਸਮੀਕਰਨ $2x - 3 = x + 2$ ਲਈ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ ।

(ੳ) 5

(ਅ) -5

(ੲ) 1

(ਸ) -1

(iv) ਜੇਕਰ ਸਮਾਂਤਰ ਚਤੁਰਭੁਜ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਕਰਨ ਦੇ ਦੋ ਬਰਾਬਰ ਭਾਗ $3x - 2$ ਅਤੇ 7 ਹਨ, ਤਾਂ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ ?

(ੳ) 5

(ਅ) 4

(ੲ) 3

(ਸ) 6

(v) ਉਹ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਸੰਖਿਆ ਪਤਾ ਕਰੋ ਜਿਸ ਨੂੰ 140 ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਤੇ ਉਹ ਪੂਰਨ ਵਰਗ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

(ੳ) 4

(ਅ) 8

(ੲ) 12

(ਸ) 16

(vi) 600 ਦੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਿਫਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ?

(ੳ) 1

(ਅ) 2

(ੲ) 3

(ਸ) 4

(vii) 626^3 ਦਾ ਇਕਾਈ ਦਾ ਅੰਕ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

(ੳ) 2

(ਅ) 3

(ੲ) 4

(ਸ) 6

(viii) ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਉੱਤੇ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲ ₹ 200 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਦੀ ਦਰ 5% ਹੋਵੇ :

(ੳ) ₹ 5

(ਅ) ₹ 10

(ੲ) ₹ 15

(ਸ) ₹ 20

(ix) $xy + yz + 3x$ ਅਤੇ 0 ਦਾ ਗੁਣਨਫਲ ਪਤਾ ਕਰੋ ।

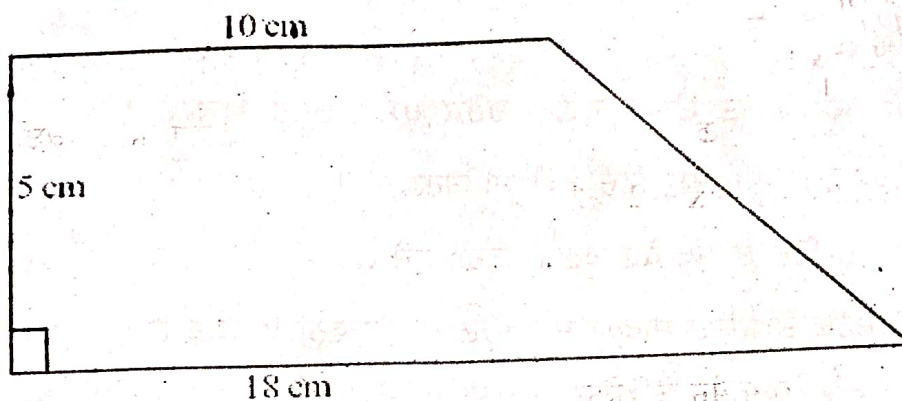
(ੳ) $xy + yz + 3x$

(ਅ) xyz

(ੲ) 0

(ਸ) $x^2 y^2 z^2$

(x) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਪਤਾ ਕਰੋ :

(ੳ) 70cm^2

(ਅ) 180cm^2

(ੲ) 90cm^2

(ਸ) 120cm^2

(xi) $4\text{m} \times 2.5\text{m} \times 2\text{m}$ ਮਾਪ ਦੇ ਘਣਾਕ੍ਰਮ ਦਾ ਆਇਤਨ ਪਤਾ ਕਰੋ ।

(ੳ) 20m^3

(ਅ) 40m^3

(ੲ) 30m^3

(ਸ) 200m^3

(xii) $(3^3)^1$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ ।

(ੳ) 3^1

(ਅ) 3^2

(ੲ) 3^3

(ਸ) 3^4

(xiii) $3.03 \times 10^6 =$ _____

(ੳ) 303000

(ਅ) 30300000

(ੲ) 3030000

(ਸ) 300000

(4)

(xiv) $2x^2(x+1)(x+3) \div 4x(x+3) =$ _____

(ੳ) $2x(x+1)$

(ਅ) $2x^2(x+1)$

(ੲ) $\frac{x^2(x+1)}{2}$

(ਸ) $\frac{x(x+1)}{2}$

(xv) $2x, 3x^2$ ਅਤੇ 5 ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਗੁਣਨਖੰਡ ਕੀ ਹੈ ?

(ੳ) x

(ਅ) $6x$

(ੲ) 1

(ਸ) 0

(xvi) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬਿੰਦੂ (ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂਕ) y - ਧੁਰੇ ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ?

(ੳ) $(0, 3)$

(ਅ) $(1, 2)$

(ੲ) $(2, 3)$

(ਸ) $(4, 0)$

2. ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸਹੀ/ਗਲਤ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ 1 ਅੰਕ ਹੈ।

(i) $9y+3=3y-10$ ਇੱਕ ਚਲ ਵਿੱਚ ਰੇਖੀ ਸਮੀਕਰਨ ਹੈ।

(ਸਹੀ/ਗਲਤ)

(ii) ਸਮਾਂਤਰ ਚਤੁਰਭੁਜ ਵਿੱਚ ਸਨਮੁਖ ਕੋਣ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

(ਸਹੀ/ਗਲਤ)

(iii) ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਸੁੱਟਣ ਤੇ ਜਿਸਤ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ $\frac{1}{2}$ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(ਸਹੀ/ਗਲਤ)

(iv) ਵਿਅੰਜਕ $3x-5$ ਦਾ ਮੁੱਲ $x=5$ ਤੇ 20 ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਸਹੀ/ਗਲਤ)

(v) 1 ਲਿਟਰ, 1000 cm^3 ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਸਹੀ/ਗਲਤ)

(vi) 5^0+4^0 ਦਾ ਮੁੱਲ 1 ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਸਹੀ/ਗਲਤ)

(vii) ਜੇ x ਅਤੇ y ਉਲਟ ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਤਾਂ $xy=k$ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਸਹੀ/ਗਲਤ)

3. ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ 1 ਅੰਕ ਹੈ।

(i) ਚਤੁਰਭੁਜ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਕੋਣਾਂ ਦਾ ਜੋੜ _____ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

7×1=7

(ii) 40 - 60 ਦਾ ਵਰਗ ਆਕਾਰ _____ ਹੈ।

(iii) $(a+b)^2 - (a-b)^2 =$ _____।

(iv) 7 ਅਤੇ 8 ਦੇ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ _____ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਹਨ।

(v) ਇੱਕ ਜਿਸਤ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਘਣ ਇੱਕ _____ ਸੰਖਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(vi) PIN ਦਾ ਅਰਥ _____ ਹੈ।

(vii) ਬਿੰਦੂ (7, 4) ਦੀ ਕੋਟੀ _____ ਹੈ।

(5)

ਭਾਗ-ਅ

4×2=8

ਨੋਟ: ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

4. $\frac{-5}{12}$ ਵਿੱਚੋਂ $\frac{-3}{4}$ ਨੂੰ ਘਟਾਉ।
5. 1296 ਦਾ ਵਰਗਮੂਲ ਲੰਮੀ ਵੰਡ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਕਰੋ।
6. 42875 ਦਾ ਘਣ ਮੂਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।
7. $\frac{8^3 \times 8^7}{8^4}$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ੳ

6×4=24.

ਨੋਟ: ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

8. ਇੱਕ ਸਮਾਂਤਰ ਚਤੁਰਭੁਜ ਦੇ ਦੋ ਲਾਗਵੇ ਕੋਣਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 4:5 ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੋਣਾਂ ਦਾ ਮਾਪ ਪਤਾ ਕਰੋ।
9. $x^2 - 11x - 42$ ਦਾ ਗੁਣਨਖੰਡੀਕਰਨ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ

ਕਾਲਮ-A	ਕਾਲਮ-B
$(x+5)^2$	$5x(x^2-1)$
(x^2-25)	$5x^2(x-5)$
$5x^3-5x$	$(x+5)(x+5)$
$5x^3-25x^2$	$(x-5)(x+5)$

10. ਸਮੀਕਰਨ $15(y-4) - 2(y-9) + 5(y+6) = 0$ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

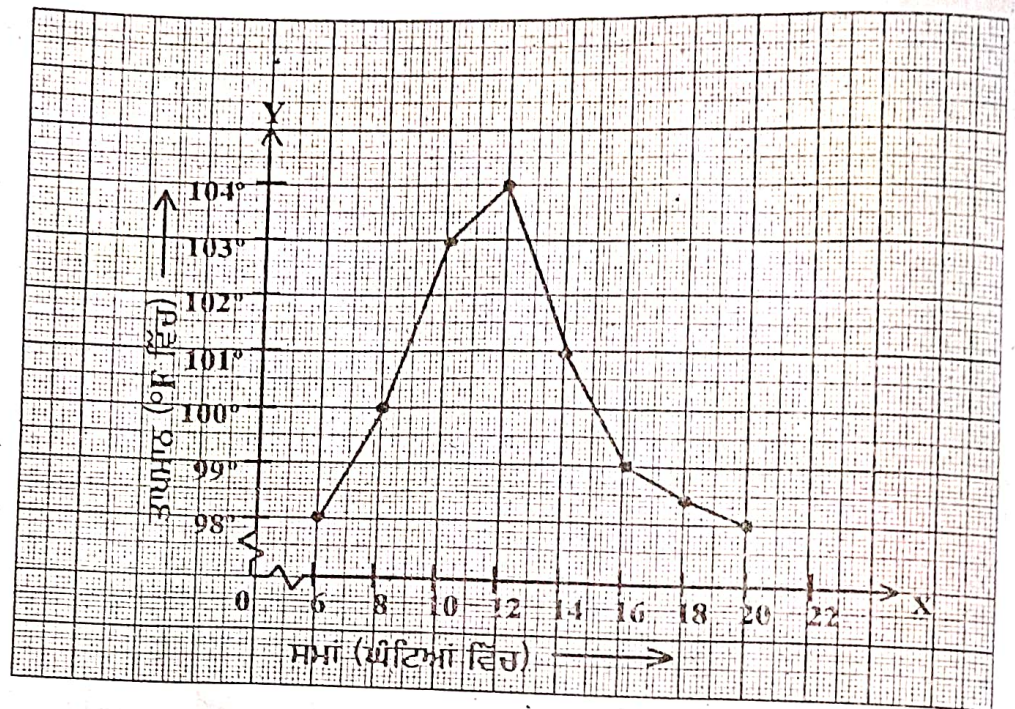
ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਉਮਰ ਅਬਦੁਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ 6 ਸਾਲ ਵੱਧ ਹੈ। 6 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਉਮਰ ਅਬਦੁਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਸੀ। ਦੋਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਉਮਰ ਪਤਾ ਕਰੋ।

11. ਇੱਕ ਬੱਸ 30 ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ 40 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬੱਸ ਦੀ ਚਾਲ ਸਮਾਨ ਰਹੇ ਤਾਂ ਉਹ 3 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕਰੇਗੀ।

ਜਾਂ

ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ 63 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 42 ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਉਸੇ ਸਮਾਨ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ 54 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੋਰ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪਵੇਗੀ?

12. ਜੇਕਰ ਤਿਭੁਜ ਦੀਆਂ ਭੁਜਾਵਾਂ ਵਿਅੰਜਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ $x^2 - 5x + 6$, $3 - 3x^2 + 7x$ ਅਤੇ $11x^2 + 8x - 11$ ਵਿੱਚ ਹੋਣ, ਉਸ ਤਿਭੁਜ ਦਾ ਪਰਿਮਾਪ ਪਤਾ ਕਰੋ।
13. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਮਾਂ ਤਾਪਮਾਨ ਗ੍ਰਾਫ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ :

- (i) ਕਿਹੜੇ ਸਮੇਂ ਤਾਪਮਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ?
- (ii) ਕਿਹੜੇ ਸਮੇਂ ਤਾਪਮਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ ?
- ✓ (iii) 6:00 ਵਜੇ ਅਤੇ 20:00 ਵਜੇ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਦਾ ਅੰਤਰ ਕੀ ਹੈ ?
- (iv) 10:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 12:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ?

ਭਾਗ-ਸ

ਨੋਟ- ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

14. ਕਿਸੇ ਹੋਸਟਲ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :

ਭਾਸ਼ਾ	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
ਹਿੰਦੀ	10
ਪੰਜਾਬੀ	30
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ	12
ਮਰਾਠੀ	9
ਤਾਮਿਲ	7
ਬੰਗਾਲੀ	4
ਕੁੱਲ	72

$$\begin{array}{r} 10 \\ 30 \\ 12 \\ 9 \\ 7 \\ 4 \\ \hline 72 \end{array}$$

ਇਸ ਅੰਕੜੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਈ ਚਾਰਟ ਬਣਾਓ।

(7)

ਜਾਂ

ਇੱਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਜਮਾਤ ਅੱਠਵੀਂ ਦੇ 40 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ :

18, 8, 12, 6, 8, 16, 12, 5, 23, 16, 2, 23, 7, 12, 20, 16, 9, 7, 5, 6, 5, 3, 13, 21, 13, 20, 15, 7, 1, 21, 20, 18, 13, 23, 15, 18, 7, 17, 16, 3.

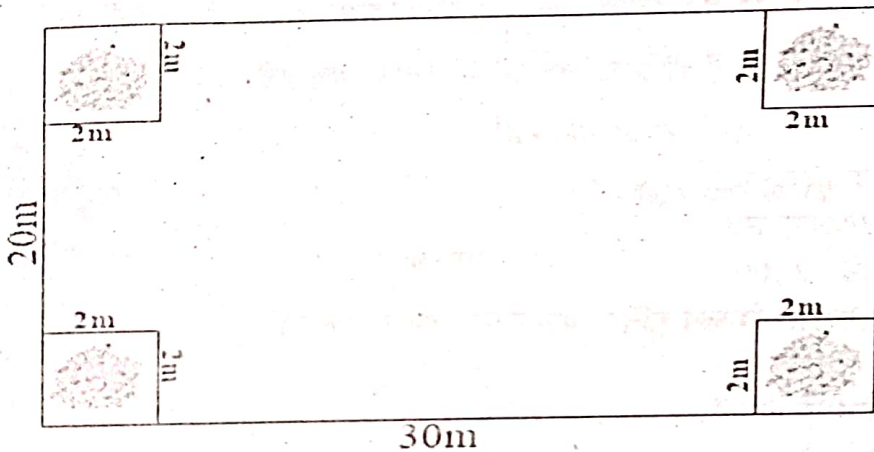
15-20 ਜਿਹਾ ਵਰਗ ਅੰਤਰਾਲ ਲੈ ਕੇ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਵੰਡ ਸਾਰਨੀ ਬਣਾਓ । ਆਇਤ ਚਿੱਤਰ ਵੀ ਬਣਾਓ ।

15. 60 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚੋਂ 40% ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ਤਰੰਜ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 15% ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੈਰਮ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਰ ਖੇਡਾਂ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਉਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਪਤਾ ਕਰੋ ਜਿਹੜੇ ਕੈਰਮ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸ਼ਤਰੰਜ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਡਾਂ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

ਜਾਂ

₹ 14000 ਦੀ ਰਕਮ ਉੱਤੇ 2 ਸਾਲਾਂ ਲਈ 10% ਸਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਿਆਜ ਪਤਾ ਕਰੋ ਜੇਕਰ ਵਿਆਜ ਸਲਾਨਾ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

16. ਇੱਕ ਆਇਤਾਕਾਰ ਪਾਰਕ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 30m ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ 20m ਹੈ । ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਚਿੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਖਾਏ $2m \times 2m$ ਆਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਵਰਗਾਕਾਰ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਆਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਥਾਂ ਤੇ ਘਾਹ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਪਤਾ ਕਰੋ :

- ਪਾਰਕ ਦਾ ਪਰਿਮਾਪ
- ਪਾਰਕ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ
- ਫੁੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭੀ ਚਾਰ ਕਿਆਰੀਆਂ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ
- ਪਾਰਕ ਦਾ ਘਾਹ ਦੁਆਰਾ ਘੇਰਿਆ ਗਿਆ ਹਿੱਸਾ ।

ਜਾਂ

ਇੱਕ $11 \text{ cm} \times 4 \text{ cm}$ ਵਾਲੇ ਆਇਤਾਕਾਰ ਕਾਗਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਨਾ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਮੋੜ ਕੇ 4 cm ਉਚਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਲੰਡਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਸਿਲੰਡਰ ਦਾ ਆਇਤਨ ਪਤਾ ਕਰੋ ।